

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. ПЛОВДИВ	
Вх. № 70066	Дело № 82
Получено на 13.11.2025	

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Христина Якова Кутинкова

относно конкурса за „доцент“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2 Растителна защита, научната специалност „Растителна защита (Ентомология)“ обявен в ДВ бр.65 от 08.08.2025 г.

Кандидат: Павлин Емилов Василев, гл.ас. д-р към катедра Ентомология, Факултет по Растителна защита и агроекология, Аграрен университет-Пловдив

Разработил становището: проф. д-р Христина Якова Кутинкова – пенсионер, хабилитирана по научната специалност “Растителна защита” (Ентомология) определена за член на жури със Заповед № РД 16-991/07.10.2025 г. на Ректора на Аграрен Университет..

1. Кратко представяне на кандидата

Гл. ас. д-р Павлин Василев е роден на 01.04. 1989 година в гр. Бургас. Той завършва Аграрен Университет, Пловдив през 2011 година с образователно - квалификационната степен „Бакалавър“ по специалност “Растителна защита” и професионална квалификация „ АГРОНОМ“. През 2012 година, Павлин Василев получава квалификация „Магистър“, по научна специалност Растителна защита (Ентомология).

От 2013 до 2016 година е редовен докторант към катедра Ентомология на Аграрен Университет. През 2016 г. защитава дисертация на тема “ Листни въшки (*Hemiptera: Aphididae*) по костилкови овощни видове - разпространение, вредна дейност и контрол” и придобива образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност Растителна защита (Ентомология).

От август 2016 до декември 2018 г. работи като агроном /търговски представител/ за Южна България в „Агроном Холдинг“ ЕООД. От януари 2019 г. е назначен за асистент в катедра Ентомология към АУ. От декември 2019 година преминава в длъжност главен асистент, която заема и до настоящия момент. Има 6 години и 8 месеца преподавателски стаж в Аграрния университет.

Гл. ас. д-р Павлин Василев има придобита професионална квалификация — диплома за икономист-мениджър, получена в Центъра за продължаващо обучение към Аграрен университет – Пловдив. Участвал е в курсове за оценител на земеделските земи и подобренията върху тях. Владее гръцки, руски и английски език и притежава отлични компютърни умения. В отношенията си с колегите е лоялен и етичен.

Провел е три мобилности по програма „Еразъм+“ с цел обучение.

2. Общо описание на научната продукция

В конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Павлин Василев участва с обща научна продукция от 25 публикации, групирани по следния начин:

Научни-публикации по номенклатурната специалност – 25 броя
от тях:

- Публикации, свързани с докторската дисертация – 3 броя, които не подлежат на рецензиране;
- Публикации с импакт фактор – 2 броя

- Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 16 броя;
- Публикации в сборници от конференции – 2 броя;
- Научни популярни публикации - 2 броя

Личното участие на гл. ас. д-р Павлин Василев в посочените 22 броя публикации, които приемам за изготвяне на становището е следното : 3 броя от тях са самостоятелни публикации; в 8 от публикациите д-р Василев е първи автор; в 8 е втори автор; а в останалите 3 е трети или следващ автор.

3. Преподавателска дейност

Главен асистент д-р Василев има пряка учебна заетост (лекции, упражнения и извън аудиторна работа) за периода 2020/2021 – 2024/2025 г. в размер на 3147,8 часа, като годишната му натовареност варира между 532 и 735,3 часа, което напълно покрива нормативните изисквания за брой часове при пълно натоварване.

Той води упражнения по четири дисциплини в специалност „Растителна защита“ за ОКС „Бакалавър“: Обща ентомология, Карантина на растенията, Прогноза и сигнализация, Биологична растителна защита и по пет дисциплини в ОКС „Магистър“: Обща ентомология, Неприятелите по земеделските култури, Прогноза и сигнализация, Биологична растителна защита и Карантина на растенията

Учебно-преподавателската си дейност, главен асистент Василев допълва с работа с дипломанти и е подготвил успешно 22 дипломанти от бакалавърски и магистърски курсове.

4. Научноизследователска дейност

Области на публикуване

Научно-изследователската дейност на д-р Павлин Василев е насочена в следните направления:

Определяне на видовия състав, популационната плътност и разпространението на листни въшки (*Hemiptera: Aphididae*) и афидофаги при различни агроценози в България; проучване ефикасността на нови продукти за растителна защита срещу различни видове листни въшки (*Hemiptera: Aphididae*) и други неприятелите при лабораторни и полски условия; установяване ефекта на имуностимуланти и листни торове при лабораторни и полски условия спрямо листните въшки (*Hemiptera: Aphididae*) по овощните култури;

Мониторинг и контрол на плодовите червеи по костилкови овощни видове чрез използване на феромонови уловки и диспенсери; мониторинг на неприятелите по ябълката (*Malus domestica*, Borkh.) в района на град Пловдив

Установяване на ентомофауната и влияние на различни видове мулч при картофи (*Solanum tuberosum*, L.) в района на град Пловдив.

НАУЧНИ ПРИНОСИ С ОРИГИНАЛЕН ХАРАКТЕР

- ❖ Направено е мащабно проучване, относно видовия състав на листни въшки по праскова (*Prunus persica*) в цяла България. Установено е, че тази овощна култура се напада от осем вида листни въшки от семейство *Aphididae*, като с икономическо важно значение са *Myzus persicae* и *M. varians*. По сливи и джанки са установени девет вида листни въшки от семейство *Aphididae*.

Доказано е, че доминиращи видове по сливата са *H. pruni* и *B. helichrysi*, като първият вид е по-широко разпространен и със значително по-висока плътност. Преобладаващи видове по джанката са *P. humuli* и *B. helichrysi*.

Четири вида листни въшки (*Hemiptera: Aphididae*) са идентифицирани като вредители върху девет сорта ябълки в района на Пловдив. Установено е, че доминиращи видове са ябълково-живовлековата листна въшка *D. plantaginea* и цитрусовата листна въшка *A. spiraecola*. Установена е чувствителността на сортовете към нападение от листни въшки.

- ❖ За първи път в България е регистрирано наличието на оризовата коренова листна въшка *Rhopalosiphum rufiabdominale* (Sasaki, 1899) по пшеница.
- ❖ Установена е ентомофауната при картофи (*Solanum tuberosum*, L.) в района на град Пловдив. Открита е непозната за земеделските производители хищна дървеница *Perillus bioculatus* (Say, 1832) – естествен враг на колорадския бръмбар (*Leptinotarsa decemlineata*).

НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

- ❖ Проучена е ефикасността на нови продукти за растителна защита срещу различни видове листни въшки (*Hemiptera: Aphididae*) и други неприятели при лабораторни и полски условия. Проведените експериментите доказват, че използваните биоинсектициди, приложени в подходяща концентрация, могат успешно да контролират различните видове листни въшки, ларви и възрастни на колорадския бръмбар. Във връзка с отпадането на неоникотиноидите от списъка с разрешени за употреба препарати за растителна защита у нас, при полски условия е изпитана ефикасността на четири химични инсектицида, от различни химични класове – флупирадифурон, сулфоксафлор, флоникамид и ацетамиприд за контрол на прашестата сливова листна въшка *H. pruni* по сливата и зелената цитрусова листна въшка *A. spiraecola* по ябълката. Доказано е, че всички тествани химични инсектициди са подходящи за ефективен контрол и на двете листни въшки, дори при най-ниската им разрешена концентрация.
- ❖ Установен е ефекта на имуностимуланти и листни торове при лабораторни и полски условия спрямо листни въшки (*Hemiptera: Aphididae*) по овощни култури. Използването на естествени имуностимуланти с високо съдържание на силиций може да намали употребата на химични инсектициди или поне да съкрати броя на третиранията.
- ❖ Проведен е мониторинг и контрол на плодови червеи по костилкови овощни видове чрез използване на феромонови уловки и диспенсери. Установено е, че диспенсерите Isomate OFM TT, поставени преди летежа на мъжките на *G. funebrana*, намаляват значително повредите по плодовете.
- ❖ Прилаган е прогнозения модел „RIMpro-Cydia 3“ за контрол на ябълковия плод червей *Cydia pomonella*, който показва добър резултат само при първо поколение. Направена е препоръка към фермерите да провеждат директен мониторинг на второ поколение на вредителя.

ПРИНОСИ С ПОТВЪРДИТЕЛЕН ХАРАКТЕР

Установена е ентомофауната и влиянието на различни видове мулч при картофите (*Solanum tuberosum*, L.) в района на град Пловдив. Установено е, че популационната плътност на вида *Leptinotarsa decemlineata* Say и листните въшки *Myzus persicae* Sulz. и *Aulacorthum solani* Kalt. е по-ниска в парцелки с мулч (слама) и зелен мулч (люцерна), в сравнение с посевите без мулч.

Цитиране и рефериране на научната продукция

Научните публикации на д-р Василев са цитирани 18 пъти в чуждестранни издания, което потвърждава международното признание на неговата научната дейност.

Участие в проекти

Д-р Василев участва като член на колектив в три международни научноизследователски проекта, свързани с устойчивото земеделие, растителната защита и екологичните подходи. Проектите са финансирани по различни програми от Националния фонд „Научни изследвания“.

5. Забележки и препоръки

Нямам забележки по отношение на научноизследователската, преподавателската и проектната дейност на кандидата. Бих препоръчала в бъдещата си работа гл. ас. д-р Василев да изпита и феромонов капсули за мониторинг на мъжки и женски пеперуди, както и диспенсери за неприятели по ябълката – 80 броя на ха, което ще спести много ръчен труд.

6. Заключение

Въз основа на представените документи и направения анализ на научната, научно-приложната и педагогическа дейност на кандидата считам, че главен асистент д-р Павлин Василев отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение за заемане на академична длъжност „доцент“, по научната специалност Растителна защита (Ентомология). Представените материали отговарят на наукометричните изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“. Научните изследвания са актуални и резултатите от тях дават основание на кандидата да представи значими научни и научно - приложни приноси в областта на ентомологията.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Растителна защита и агроекология при Аграрен университет – Пловдив да избере **гл. ас. д-р Павлин Василев** за „доцент“ по научната специалност **Растителна защита (Ентомология).**

дата 10.11.2025 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

проф. д-р Христина Кутинкова